BANCHETUL SOCIETAŢII POLITEÇNICE

DIN ZIUA DE 11 MARTIE 1928

CU OCAZIA INAUGURĂRII NOULUI SĂU LOCAL

Membrii Societăţii nu mai avuseseră de 14 ani prilejul fericit de a se găsi reuniţi mari şi mici, tineri şi bătrâni, la o masă colegială, la care — desbrăcat de calităţile oficiale şi de grijile de toate zilele, — fie-care se regăseşte, pentru un moment cel puţin, în atmosfera de idealism de pe vremea când era pe băncile Şcolii. In mijlocul comesenilor, de care te desparte şi vârsta şi situaţia materială, dar te apropie cu o forţă superioară un ideal comun,—crezul profesional, — se cimentează aceea solidaritate în bine, care trebue să existe la baza tuturor corpurilor sociale.

Cu ocazia inaugurării localului, a avut loc un banchet cu 200 tacâmuri la Athenée Palace.

In fruntea mesei se găsea d-l *N. P. Ştefănescu*, Preşedintele Soc. Politecnice, având la dreapta pe d-l *Vintilă Brătianu,* Preşedintele Consiliului de Miniştri, iar la stânga pe d-l *I. Nistor,* Ministrul Lucrărilor Publice, de care depinde ca persoană juridică Societatea Politecnică.

Cuvântările rostite sunt o dovadă a spiritului de camaraderie ce a domnit la acest banchet.

Seria toasturilord o eschide d-l *Vintilă Brătianu* Preşedintele Consiliului de Miniştri, care închină pentru *Majestatea Sa Regele Mihai I* şi spune: «Să ne legăm ca atunci, când va ajunge să ia în mâinile Lui conducerea supremă, să-I aducem o ţară înflorită, precum strămoşii Lui I-u lăsat-o sporită.»

D-l *N. P. Ştefănescu* ia apoi cuvântul şi spune următoarele:

«Sunt 14 ani de când membrii Societăţii Politecnice nu s'a mai întrunit la o masă comună.

Intrunirile noastre în acest timp au avut de obiect numai examinarea problemelor ce s'au pus după răsboiu, probleme grave şi de interes general.

In aceşti 14 ani trecuţi, noi membrii acestei Societăţi, ca şi tot sufletul românesc, am avut momente grele de suferinţă şi amărăciuni, dar am avut şi momente de înălţare sufletească şi adâncă bucurie.

Suferinţele îndurate, ca şi amărăciunile dospite în sufletele noastre, au fost suportate cu curaj, întrucât niciodată nu ne-a lipsit speranţa zilelor frumoase, speranţa realizării dorinţelor noastre legitime.

Odată realizate aspiraţiunile neamului de a se găsi strâns în limitele aceloraşi hotare, fiecare Român este dator astăzi să dea tot concursul său pentru consolidarea situaţiei redobândite.

Tecnicienii români, cari în jumătatea de veac dinaintea războiului au contribuit într'o foarte largă măsură la progresele realizate de Vechiul Regat, au chemarea acum să urmeze exemplul înaintaşilor lor, din cari puţini mai sunt încă de streajă la destinele ţării, şi uniţi ca în trecut să dea concursul lor la consolidarea ei.

Tecnicienii români au dovedit că pot fi nu numai constructori eminenţi, dar şi buni organizatori şi administratori ai diferitelor ramuri de activitate.

Ridicarea României la aspiraţiunile ei s'a realizat sub conducerea unui tecnician şi tot unui coleg al nostru i-a revenit sarcina să continue consolidarea operei înfăptuite.

In numele membrilor *Societăţii Politecnice,* vă mulţumesc, Domnule Prim-Ministru şi Domnilor Miniştri, pentru cinstea ce ne-aţi făcut, de a lua parte la sărbătoarea noastră de astăzi.

Să le zicem cu toţii, iubiţi colegi: «Să trăiască».

D-l I. Nistor, Ministrul Lucrărilor Publice spune: «Din expunerea de azi dimineaţă a D-lui Preşedinte, am putut vedea că Actul de Fundaţiune al Societăţii

Politecnice este în legătură cu evenimentele cari au creat România de azi şi cu sărbătorirea la Focşani a unui act simbolic, acum 47 de ani, când cele două Principate se uneau printr'o linie ferată concepută şi executată de ingineri români. Azi, odată cu a zecea aniversare a împlinirei integrale a idealului naţional, şi când sărbătorim 47 de ani de la acea unire simbolică a Principatelor, făurită de inginerii români şi 50 de ani de la alipirea Dobrogei, Societatea Politecnică intră în localul ei propriu. Aceste fapte ne fac să ne coborâm mai adânc în trecut şi să vedem că emaniciparea şi desvoltarea politică a Statului a stat mână în mână cu progresul ei technic, de la Gheorghe Lazăr cu cei d'întâi ingineri hotarnici pregătiţi de el, la Ion Brătianu, animatorul construcţiilor technice în ţară şi la I. I. C. Brătianu, sub a cărui conducere s'a ajuns la deschiderea primei fabrici româneşti de avioane. Toate acestea sunt date cari înseamnă puncte de reazim în desvoltarea tecnică a ţărei. Iar acum începuturile măreţe, vizibile pentru toţi, ne dau credinţa că progresele vor fi continuate şi desvoltate de inginerul Vintilă Brătianu.

Citind cartea comemorativă cu istoricul Societăţii Politecnice am văzut că după războiul de la 1877 toată activitatea tecnică a noastră a luat un surprinzător avânt. Tot aşa şi acum, după războiul cel mare, ne găsim în faţa unei epoci de înflorire a acestei activităţi şi nu mă îndoesc că după pildele din trecut inginerii vor pune aceiaşi râvnă şi dragoste în serviciul patriei şi vor continua să o conducă pe drumul progresului, spre a ajunge la apogeul pe care îl visăm cu toţii.

Doresc ca Societatea Politecnică, menită — după cuvintele D-lui V. Brătianu — să fie o adevărată Academie a Ştiinţelor Tecnice, devenind din ce în ce mai bogată în merite, să'şi găsească un adăpost fericit în noul ei templu.

Inchin pentru îndeplinirea misiunii Societăţii Politecnice, pentru prosperitatea ei şi pentru progresul ştiinţelor tecnice româneşti».

D-l *C. Dumitriu,* Ministrul Comunicaţiilor: «Mulţumesc D-lui Preşedinte al Societăţii Politecnice pentru prilejul ce ne-a dat, de a ne găsi reuniţi în jurul acestei mese şi a avea cinstea să aduc inginerilor omagii, la cari au dreptul pentru activitatea desfăşurată de ei în decursul atâtor ani, activitate de care este legată desvoltarea însăşi a ţării.

In secolul nostru, al tecnicei şi mecanisticei, în numele de inginer se cuprinde pentru noi şi pentru toţi cei cari stau în jurul nostru, speranţa viitorului acestei ţări. Pentru mine, ca Ministru al Comunicaţiilor, Dvs. îmi sunteţi necesari ca şi aerul ce-l respir. In această ţară, care a suferit atâta după războiu, îndemnurile şi sfaturile Dvs. sunt indispensabile activităţii Ministrului, Comunicaţiilor şi fac apel la sprijinul şi activitatea Dvs, care se cere să fie deosebit de intensă pe acest ogor, întrucât trebue să fie cultivat cu grijă, cu pricepere şi sârguinţă.

«In ramurile de activitate cari depind de departamentul meu, D-voastră sunteţi elementul permanent, pentrucă reprezentaţi ştiinţa care e pozitivă, pentrucă nu schimbaţi activitatea D-voastră decât în faţa progresului real constatat. In fruntea D-voastră, rolul Ministrului este să coordoneze, dar D-voastră ne puteţi conduce şi feri de greşeli, îndrumându-ne spre triumful cauzelor încredinţate nouă. Nicio manifestare a noastră nu este posibilă, fără cunoştinţele tecnicienilor.

Sunt de faţă atâţi cari au îmbătrânit, sfătuind şi îndrumând, şi cari vor fi şi îndrumătorii celor de mâine. Lor mă adresez, celor cu bărbile albe, îndemnându-i să convingă şi pe inginerii mai tineri, că ei trebue să păstreze şi să îndeplinească la rândul lor aceeaş fromoasă menire; ei trebue să ne ţină la zi cu marile cuceriri ale ştinţei şi să adapteze România nouă progresului mondial pe terenul tecnicei moderne.

«D-voastră, inginerii, sunteţi stăpâni peste domeniul vieţei noastre economice şi este fatal să aveţi concepţii de oameni puternici. Cu toate acestea, eu vă îndemn ca în faţa unei păduri seculare, D-voastră să nu vedeţi nu-

mai posibilităţile utilizărei industriale a materialului lemnos, sau în faţa une cascade înconjurate de maestoasa frumuseţe a naturei, să nu vă opriţi numai la sursa de energie ce vă stă înainte, precum la marginea mării să nu vă mărginiţi a calcula puterea imensă ce ar fi de utilizat din mişcarea valurilor ei, sau ascultând o arie minunată să nu vă absoarbă studiul vibraţiunilor sunetelor ei, ci în toate împrejurările să lăsaţi să vorbească şi inima. Numai astfel, alături de raţiune punând şi inimă, activitatea D-voastră va fi în totdeauna încununată de succes şi viitorul ţării va fi asigurat.

Inchin pentru triumful Dvs. şi pentru triumful cauzelor ce apăraţi».

D-l *Vintilă Brătianu* cere voe celor de faţă să li se adreseze cu vorbele: «Iubiţi camarazi» şi fiindcă vorbeşte ca un camarad cere să nu fie aplaudat prea mult, pentru că doreşte să spună adevăruri, — cari pot să nu fie toate plăcute, — fără obligaţiile ce i-ar impune situaţia sa oficială.

«Căci — spune D-l V. Brătianu — fiind un camarad mai în vârstă al Dvs., am avantajul de a putea arăta celor mai tineri din experienţa mea şi a le înlesni astfel îndrumarea viitoare.

«Fără a detaila faza în care intră Statul Românesc de azi, ţin să schiţez ceea-ce se cere acestei noui faze şi să vă fac parte din o experienţă dureroasă, ce am făcut-o ca Ministru de Finanţe. Veţi vedea deci că rolul Corpului Tecnic este să împiedice discreditul nemeritat aruncat asupra ţării româneşti.

«Cine examinează obiectiv greutăţile prin cari a trecut România jefuită, sărăcită, poate spune că punctul critic a fost trecut. Insuşi faptul că azi putem proclama nevoia stabilizării şi a creditului din afară pentru ca să ajute progresul statului nostru, ne arată progresul făcut. Orice Român poate acum vorbi cu capul sus în străinătate. Ca să ajungem aci, Statul a făcut până acum, ca să zic aşa, medicină, a reparat goluri şi lipsuri. De aci

înainţe poate începe să construiască, să înzestreze. De acum Corpul Dvs inginerese îşi are rolul principal. Eu am fost până acum Ministru de Finanţe nenorocit; căci fiind inginer a trebuit totuşi să fac medicină pentru repararea golurilor. Fericirea mea ar fi să fiu Ministru de finanţe inginer, care să poată da pentru construcţie, pentru partea operei pozitive a ţărei. In această etapă intrăm acum.

«Pentru a putea să ne îndeplinim datoria, va trebui însă să refacem atmosfera în care s'a lucrat înainte de războiu în corpul tecnic, atmosferă pe care o creaseră antemergătorii noştri, cari după războiul de 1877, când s'au putut răscumpăra căile ferate, au pornit cu râvnă la gospodărie cinstită şi au consolidat România Mică, aşa fel că atunci când a sunat ceasul cel mare, ne-am putut face datoria.

«Este nevoe să refacem aceaşi atmosferă de interes general, de gospodărie cinstită, de solidaritate în bine. Nu putem face progrese fără acea atmosferă, cu toate împrumuturile pe cari am reuşi să le obţinem şi ori cât de favorabile ar deveni împrejurările.

«Trebue să mărturisim că războiul a lăsat slăbiciuni, contra cărora trebue să reacţionăm acum, slăbiciuni împotriva interesului general şi gospodăriei cinstite de care avem nevoe. In primul rând Corpului Tecnic îi revine rolul de însănătoşire şi de întoarcere la grija pentru interesul general, căci el are în mână o bună parte a gospodăriei publice şi private. Veţi putea deci influenţa în bine într'un cerc mai larg de cum au făcut cei bătrâni pe vremuri la calea ferată. Mă adresez deci celor tineri:

«Noi bătrânii am avut fericirea de a ne naşte în România Mică şi sfârşim în România Mare, dar am avut şi ponoasele frământărilor. Generaţia tânără nu va avea de luptat cu acele suferinţe, ea va avea foloasele însă trebue să pună deosebită râvnă ca să nu scadă nimic din patrimoniul ce i se lasă. Ca un camarad al Dvs. vreau să termin, legând în urarea mea cele două generaţii: Imi pare bine că am în dreapta pe D-l Mic-

lescu și regret că nu sunt între noi, D-nii Olănescu și Elie Radu. Le urez viață lungă, ca să învețe pe cei noui râvna de alta dată, a celor cari plecau la lupta de desrobire la glasul lui Gogu Cantacuzino, ca foști elevi din Școala lui Duca, conduși de Anghel Saligny care a putut cu ei să înfăptuiască o lucrare de artă, de importanța podului de peste Dunăre, despre care cu drept cuvânt se poate spune: «Pour un coup d'essai, ils firent un coup de maître». Urez deci generației înaintașe ani mulți ca să arate generației tinere sarcina ce-i revine, iar celui mai tânăr de aci îi urez ca, inspirându-se de râvna de eri, să poată consolida, ceea-ce cu atâta sacrificiu a făcut neamul în decursul veacurilor. Urez Corpului Tecnic să-și facă datoria deplină în cei 30—40 ani încă grei de urnire ce încep, să și-o facă după cum și-au făcut-o predecesorii lor în epoca de renaștere economică a României Mici».

* * *

D-l *Al. Cottescu* rostește cuvântarea următoare:

Domnilor Miniștrii și onorați Colegi,

In numele Comisiunii permanente pentru construirea Palatului Societății Politecnice, cer voe să spun câteva cuvinte privitoare la construcția acestui Palat, pentru realizarea căruia s'au străduit diferiții Președinți cu Comitetele lor, ce s'au perindat în timpul de 47 ani câți au trecut dela fondarea Societății și până astăzi.

Deși Societatea a putut încă din anul 1910, Președinte fiind ilustrul defunct *Anghel Saligny*, să realizeze achiziția terenului, totuși dificultățile de ordin financiar întâmpinate, au contribuit la o continuă amânare a construcțiunii localului atât de mult dorit. Intrarea României în războiu a avut drept consecință încetarea cu totul a oricărei preocupări privitoare la găsirea mijloacelor de construire și Comisiunea permanentă, instituită încă din anul 1914, Președinte fiind Anghel Saligny, nu î-și reîncepe activitatea sa decât în Iunie

1920, pentru a continua să examineze şi să studieze diferitele propuneri şi soluţiuni pentru realizarea acestei mult aşteptate construcţii. In fine, abia după o trecere de alţi 3 ani, şi anume în şedinţa dela 11 Mai 1923, Preşedinte al Societăţii fiind D-l *N. Ştefănescu*, s'a putut lua o hotărâre, întrucât D-sa a venit cu o soluţie cu totul nouă, singura în stare să fie realizabilă şi anume:

Societatea Politecnică să aducă ca aport terenul său, iar clădirea să se construiască de mai multe Societăţi, cărora li s'ar lăsa în deplină proprietate câte unul sau mai multe etaje, rămânând Societăţii Politecnice etajul I-iu, subsolul şi parterul, creindu-şi astfel un venit necesar întreţinerii localului.

Prin stăruinţele şi marea sa influenţă, a reuşit ca Societatea Politecnică să închee convenţiuni cu Societăţile: Uniunea industriaşilor Metalurgici, Petroşani şi Lupeni, pentru 4 etaje şi cu Societatea de Navigaţiune Maritimă Română pentru un etaj, realizându-se astfel un fond de 20 milioane lei, la care adăogându-se tot graţie stăruinţei sale neîntrerupte, donaţiunile diferitelor Societăţi, printre cari voiu cita:

Societatea Naţională de Credit Industrial cu Lei 1.500.000
Creditul Minier . . . . » 1.000.000
Băncile Comercială Română, Marmorosch, Blank, de Credit Român şi Banca Românească, fiecare cu câte Lei 250.000
Banca Naţională a României şi Soc. Fabricei de maşini Rieger, fiecare cu câte Lei 200.000

pentru a nu cita decât pe cele mai principale, plus alte donaţiuni de câte 100.000, 50.000 etc., cu un total de 6.500.000, — s'a ajuns la un fond de 26.500.000 lei, cu care s'a putut înfăptui această operă.

Din această scurtă expunere s'a putut constata şi aprecia tot meritul ce se cuvine D-lui *Ştefănescu*, actualul Preşedinte al Societăţii Politecnice, în realizarea loca-

lului atât de mult dorit. Idealul de abia întrevăzut de primii fondatori acum 47 ani şi dorinţa arzătoare a numeroşilor lor urmaşi nu mai sunt simple visuri, ci o realitate mai presus de modestele lor aspiraţiuni. Societatea e în adevăr stăpână într'un măreţ local, aşezat în centrul celei mai principale străzi ale Capitalei, de care membrii săi se pot mândri şi pe care îl vor frecventa cu drag şi cât mai des, atrăgând un număr tot mai mare de adeziuni de noui membri.

In numele Comisiunii permanente, exprim aci prinosul nostru de recunoştinţă Preşedintelui Societăţii noastre, D-l *N. Ştefănescu*, care graţie energiei sale neîntrecute, a nobilei pasiuni pe care o depune în toate întreprinderile sale, a patriotismului ce îl desfăşoară în diferitele ramuri de activitate economică şi financiară, graţie înfine influenţei sale preponderente, datorită inteligenţei sale, tactului şi sufletului său nobil, curat şi înflăcărat, a putut să ducă la bun sfârşit o operă visată timp de 47 ani, studiată şi cercetată fără vreun succes concret până la D-sa.

Ii urez din toată inima să trăiască de aci înainte ani mulţi, în deplină sănătate, prezidând Societatea Politecnică, căreia dacă i-a realizat ceeace à fost mai greu, va putea desigur să îndeplinească cu succes viitoarele probleme de ordin material şi moral ale acestei importante Societăţi.

Nu pot încheea această dare de seamă, fără a aduce multumirile Comisiunii, mult talentatului şi savantului arhitect *P. Antonescu,* membru al Societăţii noastre şi autorul proectului, pentru munca conştiincioasă depusă atât în alcătuirea proectului cât şi a supravegherii construcţiunii.

De asemenea în numele Comisiunii, aducem mulţumirile şi lauda noastră D-lui întreprinzător inginer *C. Vasilescu,* pentru reuşita unei bune şi repede executări a acestei construcţiuni, în condiţiuni de preţ avantajoase pentru Societate.

D-l *Davidescu* Preşedintele A. G. I. R.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Miniştri,
Scumpi şi stimaţi Colegi,

In numele Asociaţiei Generale a Inginerilor, ţin să vă exprim marea satisfacţie a membrilor ei pentru înfăptuirea Palatului Societăţii Politecnice, în care inginerii îşi pot avea localul de întrunire, nu numai pentru a se vedea şi a se sfătui asupra intereselor lor profesionale, dar mai cu seamă spre a discuta, cerceta şi studia marile probleme tecnice de care depinde propăşirea economică a ţării.

Ţin să exprim totodată adânca recunoştinţă a membrilor A. G. I. R.-ului, către fruntaşii Societăţii Politecnice, cari prin sărguinţa, stăruinţa şi devotamentul lor, au ştiut şi au reuşit să adune fondurile necesare realizării acestui Palat.

Recunoştinţa noastră se adresează şi d-lui Arhitect *P. Antonescu,* care a proectat şi a executat aşa de fericit frumoasa clădire.

In orice ţară civilizată, pe lângă organizaţiile oficiale de Stat, iau fiinţă anumite organizaţii civile, cari pot fi de cel mai mare folos pentru ajutarea activităţilor generale ale ţării, atât în domeniul material cât şi în cel intelectual.

Societatea Politecnică este o asemenea organizaţie, de a cărei autoritate, prestigiu şi activitate, ţara noastră se poate mândri.

Ii urez să-şi mărească tot mai mult influenţa sa şi să capete o înrâurire cât mai mare la îndrumarea marilor probleme tecnice, cari se ridică astăzi tot mereu şi cari reclamă soluţiuni nemerite.

Inchin paharul meu pentru prosperitatea Societăţii Politecnice şi în sănătatea fruntaşilor ei, cari o conduc cu o deosebită vrednicie.

* * *

Toastul D-lui *V. Vâlcovici,*

Domnule Preşedinte,
Onoraţi Comeseni,

«In numele Şcoalei Politecnice din Timişoara salut cu bucurie şi felicit Societatea Politecnică cu ocazia inaugurării noului ei local, pentru această frumoasă probă de energie. Ii aduc aci prinosul nostru de admiraţie şi recunoştinţă: de admiraţie pentru această veche instituţie, care împlineşte în curând o jumătate de veac de activitate lăudabilă şi care întruneşte sub cupola ei cele mai de seamă forţe tecnice ale României; de recunoştinţă pentru ajutorul pe care în mod virtual l'a dat Şcoalei noastte Politecnice pentru a susţine lupta pentru viaţă. Căci din prestigiul cel mare al puternicei institutiuni centrale şi-a tras tânăra plantă din metropola Banatului seva puterii ei de a se război împotriva greutăţilor de tot felul, legate de acest început de existenţă, afirmându-se astfel în mod hotărât dreptul la viaţă al acestui răsad tânăr într'un teren care nu era dispus să primească plante româneşti.

Dar mai e încă ceva care măreşte admiraţia şi datoria noastră de recunoştinţă faţă de venerabila Instituţie. Societatea Politecnică ne-a dat exemplul viu al unei armonii depline, când a fost vorba de chestiuni mari. O solidaritate profesională, cum spunea astăzi în strălucita sa cuvântare D-l Preşedinte al Consiliului, *Vintilă Brătianu.* In momente solemne, înţelepţii conducători ai acestei Instituţiuni au ştiut să stingă focul micilor disensiuni între membrii ei, dacă aceste disenţiuni au existat cumva, si să îndrepte în mod hotărât cârma aşezământului acestuia în făgaşul marilor năzuinţi ale neamului.

Pilda solidarităţii între membii acestei Societăţi ar trebui să ne fie ca un luminos îndreptar moral al activităţii noastre. Căci neînţelegerea dintre fraţi a înăsprit adesea raporturile dintre noi în aşa fel, încât ne a mă-

cinat forţele şi voia bună şi ne-a nimicit mare parte din energia noastră creatoare.

Conducătorii Societăţii Politecnice ne-au arătat calea înfăptuirilor de seamă: e calea bunei înţelegeri, a respectului şi a preţurii reciproce între oameni. Numai astfel ce poate realiza o sinceră colaborare a tuturor forţelor pentru punerea în valoare a bunurilor pământeşti ale acestei ţări, şi cu ele a calităţilor strămoşeşti ale sufletului românesc.

Cu aceste sentimente de admiraţie şi recunoştinţă, închin pentru prosperitatea Societăţii Politecnice, urându-i ei rolul de nucleu de cristalizare a tuturor aspiraţiunilor noastre în legătură cu tecnica, iar conducatorilor ei, să aibă parte de dragostea făcătoare de minuni a tuturor membrilor Societăţii. Beau în sănătatea stimatului ei Preşedinte, a D-lui Ing. *N. Stefănescu,* care s'a indentificat pe deplin cu interesele Societăţii».

* * *

D-l *Ghica* Preşedintele Asociaţiei Inginerilor de Mine:

D-le Preşedinte,
Iubiţi colegi,

«Am luat cu plăcere parte, atât în calitate de reprezentant al Asociaţiei Inginerilor de Mine, cât şi personal, la inaugurarea frumosului Palat al Societăţii Politecnice, şi am urmărit cu interes documentata expunere a Preşedintelui ei, care ne-a arătat cum Societatea Politecnică a luat naştere şi ne-a precizat toată activitatea sa rodnică, în răstimpul celor 46 ani dela existenţa ei.

Conştienţi de puterea D-voastră şi încrezători în ţelul ce v'aţi propus, aţi putut astăzi realiza ideia ce urmăreaţi de un şir de ani şi vedem cu deplină mulţumire şi satisfacţie construit acest măreţ palat, cu o sală de şedinţă frumos concepută şi cu o bibliotecă, ce are tot pentru a lua desvoltarea pe care o doriţi.

Ca unul ce alături de colegii mei, inginerii de mine, tindem şi noi a ne clădi un cămin, început dealtmint-

relea, îmi dau perfect de bine seama de munca încordată, de dificultățile ce a trebuit să învingă harnicul și priceputul D-voastră Președinte, și cu cât acestea au fost mai grele, cu atât mulțumirea D-voastră a tutulor, trebue să fie mai mare.

Dacă Societatea Politecnică a luat naștere în 1881 în timpuri de glorie, Asociația noastră s'a născut în Moldova la începutul anului 1918, în timpuri de restriște, în timpuri grele pentru țară, însă cum noi toți Românii ne-am bucurat de cele ce au urmat din punctul de vedere istoric, tot astfel Asociația noastră, deși își amintește tristele și modestele sale debuturi, nu desesperă totuși de a vedea și țelul ei împlinit. Și participarea mea la frumoasa D-voastră serbare n'a făcut decât să-mi dea un imbold mai mult, deoarece mi-ați arătat că prin muncă și voință totul este posibil.

In numele Asociației, vă aduc urările noastre, a tuturor inginerilor de mine, de a stăpâni în deplină mulțumire acest frumos edificiu, simbolul științei și muncii.

Tot în numele Asociației urez D-lui Președinte o viață lungă, spre a se bucura și pe acest teren de fructul ostenelii și neobositei sale activități.

Să trăiți, Domnule Președinte».

D-l *Tănăsescu*, vice-președintele Societ. «Progresul Silvic».

«Banchetul este un prilegiu bine venit — chiar de multe ori bine pregătit — nu numai pentru a delecta plăcerile noastre gastronomice, dar și pentru a servi de ocaziuni fericite acelora cari deși de acelaș crez, ocupațiunile lor multiple îi împiedecă de a se revedea atât cât ar dori-o și de a-și strânge rândurile atât cât ar trebui.

Banchetul de astăzi ne slujește pentru a sărbători Societatea Politecnică, una din societățile culturale cele mai distinse din țara noastră, cari grație chibzuinței și stăruinței conducătorilor ei, a isbutit să-și aibă un cămin propriu . . . ce zic? un palat atât de frumos cum este palatul ce am inaugurat cu toți înainte de amiază. Și Societatea Progresul Silvic, care este de aproape aceeaș

vârstă cu Societatea Politecnică, a reuşit să-şi construiască un local în Bul. I. C. Brătianu, inaugurat încă de acum doi ani, şi sunt fericit ca unul care am luptat mult pentru realizarea acelui ideal alături de mult regretatul Alexandru Constantinescu, fostul ei Preşedinte timp de 14 ani, că particip astăzi la o sărbătoare similară şi aşi fi şi mai fericit, dacă bunul Dumnezeu îmi va îngădui să sărbătoresc şi inaugurarea Palatului Inginerilor de Mine, azi în construcţie şi lipit de casa Societăţii Progresului Silvic.

Pentru mine, şi cred si pentru alţii aceste manifestaţiuni sunt semne cari dovedesc o muncă intensivă, ce dela o vreme — după marele răsboiu — începe abia să se arate şi la noi în ţară, muncă care ne va duce desigur iarăşi la prosperitatea economică în care ne găsiam în micul regat dinainte. Românul este harnic şi înţelept, dar trebue să fie bine condus, căci înainte învăţătura a fost cam vitregă şi populaţiunea dela ţară abia după răsboiu, în urma marelor reforme, se dedă la o viată nouă, şi în această viaţă Societatea Politecnică cu specialiştii săi, are un loc de frunte.

Astăzi, la această splendidă sărbătoare, la acest copios banchet, Societatea Progresul Silvic aduce prinosul ei de laudă şi admiraţiune Societăţii Politecnice, căreia îi doreşte o viaţă nesfârşită şi o prosperitate continuă.

Inchinând, vă rog pe toţi iubiţi Comeseni, să golim acest pahar pentru Societatea Politecnică şi cu toţi să strigăm: «Trăiască Societatea Politecnică».

D-l *D. Hurmuzescu:* «Nu numai în calitate de membru al Societăţii Politecnice vorbesc aci, dar şi în numele Societăţii Române de Ştiinţe, care, într'o ocazie ca aceasta de sărbătoare pentru technica şi ştiinţa românească, nu poate lipsi. Societatea Română de Ştiinţe, cu cele 4 secţii ale ei, vă aduce prin vocea mea cele mai sincere felicitări şi Comitetului în special, care s'a îngrijit de construcţia măreţului palat ce am inaugurat azi.

Unii din oratorii cari m'au precedat şi cari anunţă

alte inaugurări similare apropiate, în cuvântările lor, mă pun în situaţia critică de a nu putea continua cu prezicerile de prosperitate materială, căci Societatea de Ştiinţe nu are încă nici o proprietate şi nici perspective apropiate unei asemenea instalaţiuni. D-voastră însă, cari vă daţi seama că ştiinţa technică nu poate trăi şi prospera, decât împreună cu cea teoretică, veţi da desigur ospitalitatea cea mai largă și Societăţii de Ştiinţe, în toate ocaziile, în noul D-voastră Palat. Căci, Domnilor, aceste două Societăţi au legături evidente, ca şi legătura dintre ştiinţă şi technică. Sunt într'adevăr părţi ale ştiinţei, cari au luat o desvoltare aşa de mare, încât constituesc adevărate inginerii. Aceste aplicaţiuni nu diferă de experienţele de laborator decât prin sancţiunea imediată. In adevăr, experienţele de laborator învaţă pe student să manipuleze fenomenele naturii, lucru pe care îl face şi inginerul, dar acesta îl face în mod mai desluşit şi sigur, cu utilitate şi sancţiune imediată.

Palatul nostru este un triumf. Acest triumf nu a fost obţinut fără greutăţi şi deci nu este fără glorie, căci solidaritatea cunoscută a acestei grupări n'ar fi fost de ajuns fără concepţia de realizare, care se datoreşte Preşedintelui nostru, D-l *Nicolae P. Ştefănescu.* In acest Palat să se realizeze şi mai trainic legăturile indisolubile ale ştiinţei şi technicei, aşa cum sunt peste tot înţelese în Occident, unde technica este considerată tot mai mult ca o ştiinţă care progresează pe fiecare zi. Ori inginerii, ca să-şi poată îndeplini rolul lor, nu este suficient să aibă o diplomă şi să fi terminat o şcoală, ci trebue să se ţină în curent cu progresele ştiinţei. Societăţii Politecnice îi revine rolul de a menţine nivelul cunoştinţelor inginerilor români la înălţimea timpului şi a prestigiului demn de România Mare. Am avut până eri un sediu modest în Str. Episcopiei. Tranziţia aceasta ne obligă să ridicăm şi mai sus prestigiul învăţăturii inginereşti făcând şi mai apreciată utilitatea ei în serviciul ţării. Căci bogăţiile noastre nu vor folosi mult ţării noastre, dacă nu le vom pune în valoare prin

noi înşine. Aşa bogăţii de tot felul se găsesc şi în alte ţări; dar nu se poate spune că ele sunt ale locuitorilor de acolo, câtă vreme ele sunt puse în valoare şi exploatate de alţii. Nu e nevoe să vi se mai arate calea, căci aveţi toată pregătirea tecnică şi sufletească necesară şi sunt sigur că veţi şti să combinaţi în aşa fel toate elementele, ca în perspectivele Carpaţilor să amenajăm folosirea surselor de energie, fără a strica nimic din măreţia acestor perspective, ci din contra, facilitând tuturor posibilitatea de a se bucura de ele mai de aproape.

In calitatea mea şi de Preşedinte al Asociaţiei Profesorilor Universitari, pe cari îi asociez la această sărbătoare, care este şi o sărbătoare a culturii româneşti, ridic paharul în sănătatea Comitetului şi pentru prosperitatea Societăţii Politecnice».

D-l Profesor *Constantin D. Buşilă*: «In această atmosferă de entuziasm unanim, după discursurile oficiale, iau cuvântul pentru a vă vorbi în calitatea de Inginer. De azi dimineaţă trecem fermecătoarele momente ale solemnităţii de inaugurare a palatului «Societăţii Politecnice», a cărui realizare, datorită muncei şi interesului ce Preşedintele Societăţii noastre îl poartă, constituie o foarte mare satisfacţie pentru membrii «Societăţii Politecnice» cari îşi găsesc azi adăpostit centrul lor de activitate pentru interesul general al ţării.

Cu această ocaziune să ne oprim un moment asupra trecutului Societăţii noastre. «Societatea Politecnică» împlineşte 47 ani de activitate şi aceşti 47 ani de activitate ai generaţiei trecute, reprezintă o contribuţie mare la propăşirea ţării. Să ne întoarcem dar privirile îndărăt către acei cari au creat Societatea şi au făcut ca ea să reprezinte cu modestie una din cele mai importante manifestaţii ale vieţei noastre economice. Trebue să se recunoască că rolul inginerilor de la 1881 şi până azi a fost covârşitor în desvoltarea economică a României dinainte de războiu: tot ce s'a făcut în acest interval nu e străin de activitatea inginerilor. Dacă azi, după 47 de

ani, cu această ocaziune, nu avem posibilitatea să aducem omagii fiecăruia dintre cei cari au onorat meseria noastră în trecut, consider că este o datorie e celor ce azi suntem strânşi aci, să ne îndreptăm către acei ce se găsesc între noi, şi cari reprezintă generaţia de ingineri dinainte de războí; prin calităţile lor, aceşti reprezentanţi ai generaţiei trecute trebue să ne servească ca exemplu de modul cum să ne îndeplinim misiunea de inginer pentru a contribui la propăşirea ţării.

Fără a voi să vorbesc de persoane, nu pot trece cu vederea că dintre iluştrii noştri înaintaşi, se găseşte azi printre noi, D-l *Emil Miclescu.* Nu numai ca fondator al Societăţii, dar şi pentru că d-sa este unul din elementele cele mai de valoare ale activităţii inginereşti de înainte de războiu, trebue să servească ca exemplu de probitate şi simţ al datoriei, principii cari l'au condus toată viaţa şi pentru respectul cărora nu a ezitat a-şi sacrifica situaţia importantă ce ocupa în erarhia Statului român. Nu pentru D-l *Miclescu*, care nu are nevoe de elogiile ce am putea să-i le aducem la un banchet, voesc a vorbi, ci pentru simbolul ce D-sa, ca reprezentant al generaţiei trecute, trebue să reprezinte pentru generaţia tânără. Mă adresez tinerilor din extrema stângă a mesei, cărora le doresc a urma exemplul generaţiei trecute, pentru a desvolta activitatea în folosul ţării, şi să aducă o contribuţie conformă cu interesul general şi principiile conducătoare ale profesiunii noastre. Imi permit a face această urare, ca unul care fac parte din generaţia de mijloc, între generaţia care a onorat profesiunea de inginer în trecut, şi între acea nouă în care se pun speranţele viitorului. Ridic paharul meu în cinstea D-lui *Emil Miclescu*, ca reprezentant al generaţiei trecute şi pentru propăşirea ingineriei româneşti prin activitatea generaţiei tinere, care reprezintă viitorul».

D-l *E. Miclescu*, mişcat de laudele D-lui *Buşilă*, face urare generaţiei noui să'şi îndeplinească astfel datoria, încât să ajungă să aibă satisfacţia de a fi preţuită ca d-sa azi.

«Trebue să relevez că situaţia generaţiei noui este mult mai dificilă de cât a noastră,—spune d-sa—de oarece nu are concursul pe care noi l-am avut din partea personalului în subordine. Azi e mai greu, căci nu mai este acelaş devotament.

Am avut satisfacţia să văd Soc. Politecnică ajunsă la înflorire, datorită activităţii unor ingineri, ce ne-au onorat cu lucrările lor. Generaţiile ce ne urmează vor avea o pildă în predecesorii lor. Intre acestia datorim o deosebită recunoştinţă D-lor *C. Olănescu* şi *N. P. Ştefănescu,* pentru activitatea neobosită, ce au depus-o la propăşirea Societăţii noastre; să le urăm viaţă lungă şi fericită»

D-l *Ing. Istrate,* decanul Inginerilor de mine, aminteşte meritele câtorva din ilustrii înaintaşi ai tecnicei româneşti şi ridică paharul în memoria lor.

D-l *I. Ionescu,* ca vice-preşedinte al Soc. Politecnice spune: «Ţin să exprim sentimentele noastre de recunoştinţă D-lui N. Zane, căruia îi datorăm procurarea terenului pe care s'a construit Palatul nostru şi care, bolnav fiind, n'a pregetat să vie în mijlocul nostru în această zi de sărbătoare pentru noi. Să ne ridicăm cu toţii şi să închinăm paharul în sănătatea D-sale».

D-l *Ing. A. Bunescu* a ţinut următorul toast: «Permiteţi-mi ca, urmând tranziţia indicată de D-l *Buşilă,* să dau curs cererii exprimate de diferiţi oratori şi să iau cuvântul în numele extremei stângi a acestei mese.

Suntem flataţi că aproape toţi s'au referit la noi şi simţim din această cauză o adevărată fericire. Mulţumim D-lui Prim-Ministru *V. Bratianu* pentru încrederea ce arată în activitatea noastră viitoare şi pentru perspectivele ce ne-a arătat că se deschid înaintea noastră. Mulţumim de asemenea D-lor Ministrii pentru îndemnurile frumoase. Suntem recunoscători D-lui Preşedinte al Soc. Politecnice şi colaboratorilor săi eminenţi, cari s'au îngrijit ca activitatea noastră, pe care le-o promitem aşa

cum doresc ca intensitate să găsească de aci înainte odihna necesară în somptuosul Palat ce ne pun la dispoziţie. Mulţumim înaintaşilor noştri ce ne oferă prestigiul unei activităţi atât de frumoase şi sfaturi atât de solide.

Daţi-mi voe, pentru a termina, să trec la calitatea mea oficială şi să doresc colegilor, ce sunt funcţionari ai Statului, ca lucrând în cadrul programului D-lui Prim-Ministru, să'mi dea cât mai mult de lucru la Monitorul Oficial, cu publicarea decretelor de înaintări şi decorări, iar celor din servicii particulare de a le publica numai bilanţuri cu beneficii cât mai frumoase».

Salutul D-lui *Emil Anastasiu,* Preşedintele Societăţii Elevilor Şcoalei Politecnice din Bucureşti.

Domnilor Miniştri,
Domnule Preşedinte,
Domnilor,

«Sunt reprezentantul extremei cele mai stângi, al tinerilor tecnicieni, cari n'au intrat încă în corpul tecnic, dar au ajuns la uşa lui, al elevilor Şcoalei Politecnice, din Bucureşti.

Generaţia noastră, care a văzut înfăptuindu-se atâtea idealuri, vede împlinindu-se încă un ideal, încununându-se cu succes noui străduinţe. Un vis a luat viaţă, o dorinţă s'a concretizat. Palatul Societăţii Politecnice care e mijlocul ce va permite un avânt deosebit tecnicei române, e şi simbolul care va sta ca o flacăre luminoasă pe drumul tinerilor cercetători.

Mulţumirea pe care fondatorii acestui aşezemânt o au, văzându-şi opera îndeplinită, este întregită de adânca recunoştinţă a viitorilor ingineri, cari vor fi cei ce vor profita în mod real de ridicarea ei.

Exprim în numele elevilor Societăţii Politecnice din Bucureşti, mulţumiri pentru urările făcute de Domnul Prim-Ministru *Vintilă Brătianu,* şi de D-l Profesor *C. Busilă,* şi le făgăduesc că vom căuta din toate puterile să fim la înălţimea speranţelor ce se pun în noi.

Trăiască Societatea Politecnică».

Toastul D-lui *I. Ştefulescu,* Preşedintele Societăţii Studenţilor Şcoalei Politecnice din Timişoara.

Domnilor Miniştri,
Domnule Preşedinte,
Domnilor,

«Studenţii Şcoalei Politecnice din Timişoara îşi exprimă bucuria de a vedea construită o casă a Asociaţiei Corpului din care mâine ne vom mândri să facem parte.

Această Asociaţie, cu caracter dominant în ţara noastră, are datoria de a concentra munca izolată a profesioniştilor ei, într'o strânsă colaborare. Am zis caracter dominant acestei Asociaţii, dată fiind calitatea profesiunii membrilor ei.

Căci Domnilor, dacă astăzi, graţie civilizaţiei timpurilor în cari trăim, avem atâtea profesiuni cu specialităţile lor caracteristice, nu trebue să uităm un moment calitatea creatoare şi constructivă a meseriei de inginer.

Acum ne putem da seama de rolul acestei Asociaţii de muncă creatoare şi constructivă.

In acest timp, în care România modernă îşi mai resimte încă sacrificiile făcute pentru împlinirea visului milenar, se impune imperios o muncă creatoare şi constructivă, care este singura soluţie a problemelor economice, politice, naţionale şi morale, de importanţă capitală a Statului Român unitar. Acest capital de muncă specifică, atât de necesar României întregite pentru consolidarea ei, îl va da la timp şi bine pregătit această Asociaţie.

Inchin în sănătatea oamenilor de bine şi progres ai neamului nostru».

Domnul *Inginer D. Germani:* «Să-mi daţi voe, în câteva cuvinte, să fac legătura între extrema stânga, dreapta şi trecutul.

Spiritul de solidaritate printre înaintaşii noştri a găsit de sigur un imbold puternic în dragostea de co-

laborare la organizarea născândă a serviciilor Statului, la înfăptuirea primelor creaţiuni ale tecnicei româneşti. Acest spirit a fost încontinuu inspirat şi animat de marii iniţiatori şi educatori ai noilor generaţii, adevăraţi părinţi ai artei noastre inginereşti, a căror valoare şi operă neperitoare a împrumutat breslei strălucirea şi prestigiul lor. Amintirea scumpă a celor dispăruţi, iubirea şi stima pentru ceilalţi este şi trebue să fie o legătură sufletească indisolubilă între discipoli şi urmaşi.

Dar artele de aplicaţiune sunt multiple şi ele nu se pot despărţi de ştiinţă, cu ajutorul căreia progresează necontenit. Paralel cu accentuarea mişcării culturale şi a vieţii intelectuale dela noi, cercul Societăţii Politecnice s'a lărgit mereu mai mult prin afluenţa reprezentanţilor diferitelor ramuri ale ştiinţei, tecnicei şi industriei. Apropierea acestor intelectuali, considerabil înlesnită prin crearea unei case proprii, nu numai că permite a strânge relaţiile profesionale, dar mai are darul de a îndemna pe fiecare la muncă, de a stimula iniţiativele, de a încălzi sentimentul unei datorii superioare către ţară, pentru determinarea de curente sănătoase, pentru rezolvirea problemelor grele culturale, tecnice şi economice cari ne interesează.

De aceea îmi permit mai întâiu să ridic paharul în sănătatea acelora cari prin înfăptuirea casei mărețe au contribuit la strângerea şi întărirea legăturilor dintre membrii Soc. Politecnice; închin în sănătatea D-lui N. P. Ştefănescu şi a colaboratorilor săi cari au fost sufletul acestei opere, în sănătatea D-lui Arhitect P. Antonescu, făuritorul planurilor.

Totodată exprim urarea ca această solemnitate, finalul unei serii întregi de străduinţe şi sacrificii, să fie începutul unei ere noi de conlucrare fecundă, prin care geniul românesc şi energiile alese ale neamului, întâlnindu-se la răspântia marilor interese ale ştiinţei, industriei şi economiei naţionale, să lucreze cu folos la propăşirea acestei ţări».

D-l *Ministru C. Dumitriu:* «Constat că D-voastră, inginerii, puteţi face concurenţă avocaţilor şi sunteţi chiar de temut, cu toate că se spune că inginerii vorbesc puţin.

Nu putem încheia sărbătoarea de astăzi, fără a ne gândi la alţi colaboratori ai D-voastră. Eu sunt indirect şeful celor mai mari ateliere din ţară, atelierele C. F. R., a căror populaţie muncitorească reprezintă o armată întreagă. Când sărbătorim munca inginerilor, nu putem uita marea massă a muncitorilor, şi închin în sănătatea lor. Aceste mari masse trebuesc atrase pe drumul cel bun, spre a deveni stâlp de consolidare a acestei ţări. Avem un popor admirabil, cu conştiinţă şi îndemânare: trebue să popularizăm ştiinţa noastră, aşa fel ca fiecare ţăran să fie un mic inginer. Opera D-voastră este indestructibilă».

D-l N. P. Ştefănescu închie seria toasturilor prin cuvintele :

Domnilor,

«Mulţumesc din adâncul sufletului d-lor *Cottescu, Vâlcovici, Ghica şi Miclescu* pentru călduroasele cuvinte rostite la adresa mea.

Mulţumirile ce mi s'au adus se cuvine să le împart cu toţi membrii Comisiunii permanente, căci cu toţi am lucrat cu mare tragere de inimă la clădirea casei noastre.

O menţiune specială se cuvine d-lui *Nicolae Georgescu,* care timp de doi ani s'a ocupat zi cu zi de această lucrare.

Vă rog să vă uniţi cu mine şi să zicem: Să trăiască membrii Comisiunii permanente şi să dea Dumnezeu o însănătoşire grabnică iubitului Preşedinte, d-lui *Constantin Olănescu,* căruia propun să i se trimeată telegrama cu următorul conţinut:

«Membrii Societăţii Politecnice, întruniţi la o masă comună, pentru a sărbători realizarea dorinţei de ani, de a avea localul lor propriu, se gândesc cu regret şi

veneraţie la D-voastră, fondatorul şi iniţiatorul Societăţii, acel care a-ţi făcut legea Corpului Tecnic şi sub a cărui prezidenţie s'a înfăptuit visul lor, şi vă doresc o însănătoşire grabnică şi viaţă îndelungată, spre a vă vedea cât mai curând şi cât mai mult timp în mijlocul lor.»

Ca răspuns s'a primit din partea d-lui Olănescu, a doua zi, următoarea scrisoare:

Iubite d-le Ştefănescu,

Primeşte şi transmite, te rog, tuturor colegilor noştri sincerile mele mulţumiri pentru frumoasele sentimente ce-mi exprimaţi în telegrama d-voastră dela banchet.

Am fost adânc mişcat şi vă asigur de devotamentul meu şi de nemărginita mea recunoştinţă.

Să trăeşti.

Banchetul s'a terminat cu aceeaş însufleţire cu care începuse şi care domnise în tot timpul mesii. Membrii s'au reîntors apoi în localul Societăţii, pentru a asista la conferinţele d-lor: Ţiţeica, Buşilă şi General Panaitescu.

Ing. D. STAN
Ing. P. P. DULFU